

Liite 8 Rahankäsittely, kirjanpito, taloustaidot

4-luokka

Joulumyyjäisiin valmistautumisessa kiinnitetään huomiota erityisesti hinnoitteluun, rahankäsittelyyn ja “kirjanpitoon”.

Apuna voi käyttää esimerkiksi Pikkuyrittäjät -sivuston materiaalia, mistä löytyy mm. video, kuittipohjia ja tietoa siitä, miten hinta muodostuu.

<https://pikkuyrittajat.fi/nain-se-toimii/tunti-5/>

Laki kuitinantovelvollisuudesta:

“Käteiskaupasta on pääsääntöisesti aina tarjottava asiakkaille kuitti. **Myyjän** on tarjottava asiakkaalle käteisellä rahalla tai maksukortilla maksettaessa kuitti. Kuitti voi olla tulostettu, käsinkirjoitettu tai sähköinen.

Kuitissa on oltava laissa määritelty tietosisältö:

- elinkeinoharjoittajan nimi, yhteystiedot ja y-tunnus,
- kuitin antamispäivämäärä ja tunnistenumero,
- myytyjen tavaroiden määrä ja laji sekä palvelujen laji sekä
- tavaroista tai palveluista suoritettu maksu arvonlisäveroineen ja verokantoinen.

Ostajalla on oikeus pyytää käteiskauppatilanteessa aina kuittia. Kuitin voi pyytää kaikilta yrittäjiltä ja yrityksiltä, joiden liikevaihto on yli 10 000 euroa 1.1.2016 alkaen (ennen vuotta 2016 raja oli 8 500 euroa). **Kuittia ei kuitenkaan tarvitse antaa, jos kyseessä on yleishyödyllinen yhdistys- ja harrastustoiminta**, maa- ja metsätalouden harjoittaja, automaattimyynti, arpajaislainsäädännön mukainen toiminta tai tori- ja markkinamyynti ulkotiloissa.

Kuitinantovelvollisuutta koskevan, vuonna 2014 voimaan tulleen lain tavoitteena on vähentää harmaata taloutta. Verohallinto ja Poliisihallinto vastaavat kuitintarjoamisvelvollisuuden valvonnasta. Lisäksi Aluehallintoviranomainen valvoo anniskelupaikoissa velvollisuuden noudattamista.” Lähde: www.vero.fi

Kotitehtäväksi oppilaille voi antaa oman kauppakuitin tuomiseen tunnille. Tunnilla tutkitaan kuittia: mitä tietoja siitä löytyy, mitä erilaiset veroprosentit tarkoittavat jne.

Arvonlisäverokannat eli alv-prosentit määrittävät, paljonko kunkin tavaran tai palvelun arvonlisävero on. Lähde www.vero.fi

Yleinen verokanta. Tämä on useimpien tavaroiden ja palveluiden verokanta.

24 %

Alennettu verokanta: elintarvikkeet

rehut

ravintola- ja ateriapalvelut

Huomaa, että alempi 14 %:n verokanta ei koske alkoholijuomien ja tupakkatuotteiden myyntiä eikä tarjoilua.

14 %

Alennettu verokanta:

- kirjat
- lääkkeet
- liikuntapalvelut
- elokuvanäytökset
- kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien sisäänpääsymaksut
- henkilökuljetukset
- majoituspalvelut
- televisio- ja yleisradiotoiminnasta saadut korvaukset
- vähintään kuukauden ajaksi tilatut sanoma- ja aikakauslehdet

10 %

Nollaverokanta (näistä hankinnoista myös

vähennysoikeus):arvonlisäverottomien vesialusten myynti, vuokraus ja rahtaus sekä näihin aluksiin kohdistuvat työsuoritukset

jäsenlehtien ja mainosten veroton myynti yleishyödyllisille yhteisöille

varastointimenettelyihin liittyvä veroton myynti (verovarasto alvissa)

vienti EU-alueen ulkopuolelle

tavarahan myynti EU-maihin arvonlisäverovelvollisille ostajille (ohje alv eu-tavarakaupassa)

muut kansainväliseen kauppaan liittyvät tavaroiden ja palvelujen myynnit,

0 %

esim. veroton myynti diplomaateille ja kansainvälisille järjestöille.

Rahankäsittely

Rahankäsittelyyn on hyvä sopia säännöt ja vaihtorahan antamista voi harjoitella yksinkertaisin laskutehtävin laaditun hinnaston pohjalta.

Kutsukaa oppitunnille mukaan tilitoimiston työntekijä ja toivokaa häneltä, että hän kertoisi omasta työstään (miten hakeutui alalle, millaisia tehtäviä työhön kuuluu jne.) sekä erityisesti antaisi vinkkejä kirjanpidon toteuttamiseen myyjäisissä. Asiantuntija voisi pitää oppilaille termeihin liittyvän tietovisan ja käydä yhdessä oikeat vastaukset läpi oppilaiden kanssa.

Sovi vierailun ajankohta:

Tunturi-Lapin Yrityspalvelu
Toimitusjohtaja Anne Mäkelä
anne.makela@tunturilapinyritykset.fi
040 5636 948

Tietovisa. Yhdistä termi ja oikea selitys termille.

Vaihtoraha	Tosite myyntitapahtumasta, annetaan asiakkaalle kun on ostanut tavaraa.
Pohjakassa	Kirjoitetaan ylös kaikki toteutuneet kulut ja myyntitapahtumat
Kuitti	Asiakkaan antama raha - ostosten hinta, annetaan asiakkaalle takaisin hänen antamasta rahasta
Voitto	Muovista valmistettu käteiseen verrattava maksuväline, jolla voi myös nostaa rahaa pankkiautomaatista
Kulut	Myyntitilaisuuden alussa kassassa oleva rahasumma
Kirjanpito	Rahasumma, joka myyntipäivän päätteeksi jää myyjälle palkaksi, siitä on vähennetty pohjakassa ja kulut
Käteinen	Tuotteisiin ja valmisteluihin kulunut rahasumma
Pankkikortti	Maksuväline, kun asiakas maksaa kolikoilla tai seteleillä ostoksensa

